

(כל הזכויות שמורות)

מיד לאחר שיפוג הרעש סביב הערעור על הציר ה-17 שיהם יציעו הליברלים לכל המפלגות לשנות את החוק ה-42 — המאפשר ערעור בפני הכנסת על החלטת ועדת הבחירות המרכזית.

חזית ארבעה מפלגות ותנועת החרות ישתפו פעולה בהעברת עשרות חוקים המוקראטיים, כגון ביטול הממשל הצבאי.

הגבלת תקופת הרכבת הממשלה, חוקי יסוד, פיקוח על מערכת הבטחון, ועוד. עדיין לא ברור אם שיתוף הפעולה יהיה לאורך כל החזית, או שייקבע לגבי כל חוק לגופו. בכל מקרה, ישנן שלוש אפשרויות להעברת חוקים כאלה:

אפשרות ראשונה: ניסוח משותף של הצעת החוק והעברתו בקולות המאוחדים של ארבע המפלגות וחרות (ואולי גם אגודת ישראל), נגד קולות מפא"י בלבד.

אפשרות שנייה: הגשת שתי נוסחות נפרדות, כשכל צד מצביע גם בעת הצעת הצד השני. במקרה זה תועברנה שתי הצעות לוועדה, ושם יאחדו אותן.

אפשרות שלישית: כל צד יצביע בעד הנוסח שלו, יימנע מהצבעה על נוסח הצד השני. במקרה זה יעברו הצעות ארבע המפלגות (בעזרת מק"י) לוועדה, בעוד שהצעת חרות תוסר מסדר היום על ידי קולות מפא"י.

אוסרת עלי לתת יד להחלטה בלתי צודקת כזאת!

דברי או נו היטו את כף המאזניים, מנעו את החלטה האנטי ישראלית. לא היה זה רק נצחון פוליטי לישראל. המעשה הוכיח מה רב עדיין פוטנציאל הידידות והאהדה השמור בלב העמים הניטראליים, על אף מעשי ממשלתה. כי לצד או נו הצטרפו בגלוי או בסתר מנהיגים אחרים, כגון ג'והארלאל נהרו, מלך נפאל וראש ממשלת קמבודיה. אילו עמדה בראש ישראל ממשלה המסוגלת לצלל פוטנציאל זה, יכלו מנהיגי אסיה החדשה להפוך למחנך הגדול המביא שלום למרחב. בהעדר ממשלה כזאת, קיימת סכנה כי קרן איר זו תהיה זמנית, תחת להדליק במרחב מדורה של שלום.

לקח כפולה. היו להעידה עוד שני צדדים, החשובים לעתיד ישראל:

● לא או נו ולא שום מנהיג אחר בי אפרואסיה התנגד לקבלת החלטה התובעת מישראל לפתור את בעיית הפליטים לפי החלטת א"י" (היינו: מתן בחירה חופשית בין חזרה לישראל וקבלת פיצויים). בנושא

(המשך מעמוד 4)

מצד אחד קשה להם להצביע נגד הכנסתו של ח"כ דתי ג'וסף לכנסת. מצד שני לא יכלו לתקוע סכין בגב הליברלים, שהם שותפיהם בחזית ארבעה מפלגות. על כן אי אפשר היה למפא"י לבטוח כי הדתיים-הלאומיים יתנו יד לקנוניה.

● חרטה, שהועמדה במבחן מוסרי ופוליטי ראשון במעלה.

אם הצביע חרות לטובת מפא"י והאגודה נגד הליברלים, היא תחלל סופית כל אפשרות לשלול ממפא"י את הרוב בממשלה. היא עלולה להביא להחזרת בן-גוריון לכסא הדיקטטורה. היא עלולה לשים קץ לנצח לכל אפשרות של איחוד הליברלים עם חרות. יתר על כן, בהשתתפות חרות בקנוניה, ימו המעקה צהנה עלולה להבאיש את ריחה בעיני הרבים, עלולת לה ביוקר בבחירות הבאות.

מישקע השינאה. לא היה השבוע כל בטחון כי חרות מסוגלת להקשיב בנושא זה לנימוקי הגון ומוסרי.

תגובתה הראשונה היה לטובת האגודה, חוק השמעת נימוקים מתחשבים של צדק אובייקטיבי. למעשה פעמה בלב חרות ה שאיפה לנקמה, והשאירה להקטין את דמות הליברלים לעומת דמות חרות. הפרש של ח"כ אחד בכנסת היא הפרש גדול, אפילו אם הוא נובע בסך-הכל מהפרש של פחות מאלפיים קולות.

בהצדיק את הצבעתם יחד עם מפא"י על הרכב ועדת הכנסת (ראה הנידון), לא הסתירו מנהיגי חרות השבוע את חוסר אהבתם לליברלים, יחס שהוא הדדי בהחלט. הסיבות האמיתיות והמדומות לשינאה ה הדדית:

● כמה מעסקי הציונים הכלליים ניהלו בשנה שעברה בחשאי משאומות עם מנהיגי חרות על איחוד אפשרי, מבלי לגלו. להם כי הם מנהלים בעת ובעונה אחת משאומות גם עם הפרוגרסיבים. כאשר התאחדו הצ"כ עם הפרוגרסיבים, הרגישו מנהיגי חרות את עצמם מרומים.

● חרות הצביעה עם מפא"י למען שליח לת האות למיד מן הליברלים, ביקשה ל כפות עליהם את אחד מצירופי-האיתיות המשפלים, המציינים בישראל מפלגה קטנה. קנוניה זו, שעוררה בחילה בציבור, השי אירעה בלב הליברלים מישקע של מרירות.

● האינטרמצו בישהמול של פניית חרות לליברלים להתאחד, למחרת הבחירות, עורר זעם הדדי, כשהליברלים בטיחים ש חרות התכוונה לתחבילה, ואילו חרות בטיח חה שהליברלים מתייחסים אליה כבוז.

● בעת ספירת הקולות, כשהיה נדמה לליברלים שזכו בכמה אלפי קולות יותר מחרות, התייחסו אל חרות ביהדות.

כל הפרשית האלה נראות ילדותיות, כי השואה לעניינים הגורליים העומדים על הפרק, אך לעתים קובעים מישקעים מסוג זה בשלבים מכריעים — בייחוד כשצצים עניינים של כבוד, פרסטיג' ויסמיות אינ פנטליות דומות.

מדיניות

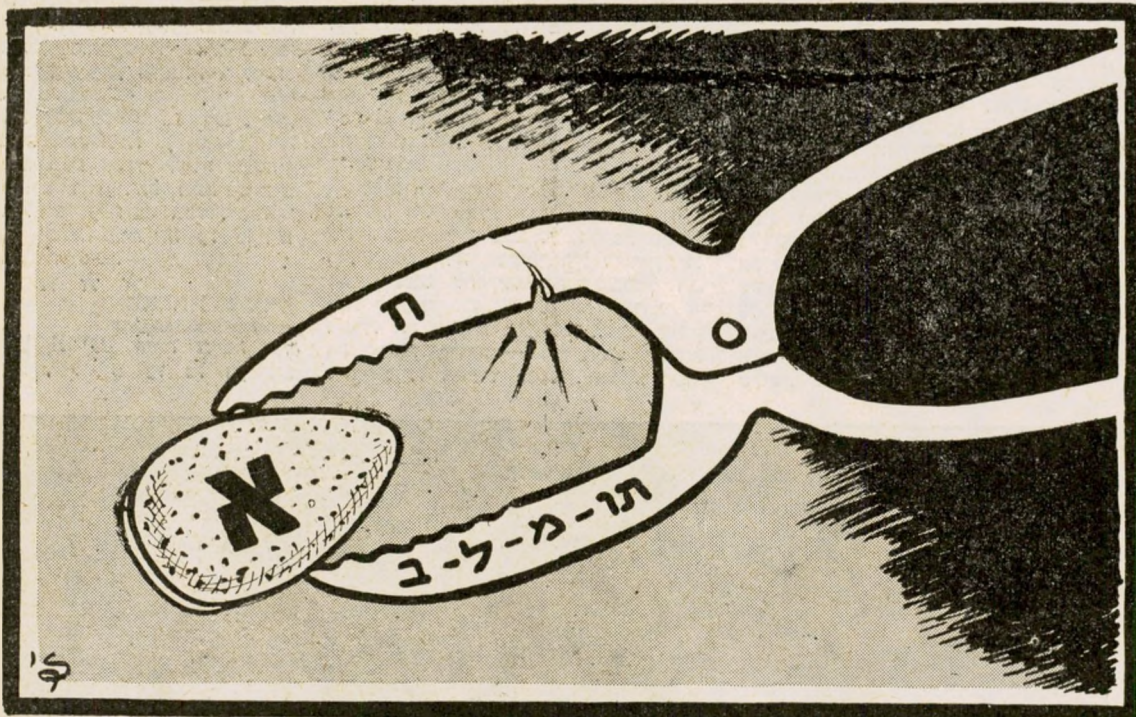
קרן אור בבלגראד

בימים האחרונים של תשכ"א זרחה קרן אור באופי — והיא הראתה לישראל את הדרך האמיתית לקראת עולם טוב יותר.

הדבר קרה בבלגראד. בוועידת הניטרא ליסטים הגיש הגוש הערבי הצעת-החלטה אנטי ישראלית חריפה. כמה ניטראליסטים אחרים היו מיכנים להצביע בעדה — אף שלבם לא היה לגמרי שלם עם הניסוח ה חמור — תוך נסיון לשמור על אחדות החעייה. סוג שלישי של מנהיגים, ביניהם נשיא גאנה הידידותית וראש ממשלת הודו, הציעו ניסוח חריף קצת פחות, הזכירו כי ישראל שיתפה פעולה עם שתי מדינות אימפריאליסטיות בפרשת סואץ.

איש אחד התנגד לכל ההחלטות האלה. על במת הנואמים עלה פעמיים או גו, ראש ממשלת בורמה. הוא סירב לקבל את עקרונותיו על מובח של אחדות פורמלית.

איש ידיד הערבים, קרא או נו בלהט, "אבל גם ידיד ישראל. בורמה הוכיחה שתי תכן ידידות עם שני הצדדים... אם אסמך את ידי על הצעתכם — מה יחשבו ביש ראל על ידידותי? ומה תחשבו עלי אתם? אלה ואלה יאימו אותי בצביעות — ושני הצדדים יצדקו... אני בודהיסט, ואמונתי

האם הוא יחזיק מעמד?

● תוכנית נוספת של מפא"י: להקים ממשלה שתחזיק מעמד רק יום אחד. החשבון קואליציה של מפא"י והקוויזלינגים הערביים שלה, המפד"ל ופא"י, שיש להם בדיוק 60 קולות. אם תזכה ממשלה זו פעם

אחת באימון הכנסת (תוך שיחוד אחד הת"כים האחרים כדי שיעזר מן הישיבה, כך שיוצרו רוב של 60 נגד 59). לא יהיה איכפת למפא"י אם תיפול הממשלה למחרת היום. כי הממשלה תוסיף לכהן כממשלת-מעבר בלי הגבלת זמן. החשבון: מפא"י מקווה כי במשך הזמן יתעייפו הליברלים או השמאל מישיבה באופוזיציה. הימשול העיקרי לביצוע התוכנית: הצורך לשכנע את המפד"ל לבגוד בחזית-הארבע ולתת יד לקנוניה בלתי-מכובדת זו.

● צפה למערכה ציבורית מוזדשת נגד "הארץ". מאז הבחירות חזר היומון לתפקיד שמילא בימי הפרשה, כאשר עמד בראש מערכת המלחמה הפסיכולוגית של נערי-החצר נגד חסידי לבון. הזעם של ראשי המיביצע החדש, ברובם אנשי-רוח ירושלמיים, אינו מופנה נגד המאמרים הראשיים של הארץ, שרק מעטים קוראים אותם, אלא נגד הנסיון הברור של הארץ לשבור את חזית ארבעה-המפלגות על ידי פירסום ימיאוי של ידיעות, שמועות ולחישות שמטרתן להוכיח לראשי הארבע שמערכתם אבודה, תוך טישטוש והצנעת הידיעות המוכיחות את ההיפך.

● מתעוררים קשיים בקשר להנהגת ביטול היתרי היציאה. הביטול, שנקבע למחצית החודש הבא, נחשב בשעתו כצעד תעמולתי שלפני הבחירות. לא ברור עדיין מה טיבם של הקשיים הכרוכים בהנהגת הביטול: אם קשיים אדמיסטרטיביים כנים או נסיון להיסוג מביצוע ההחלטה.

● איננו מולנאר, מאמן הכדורגל ההונגרי של הפועל פתחי תקווה, שסרח בעת מסע נבחרת פתח-תקווה לארצות-הברית וסולק ממשרתו, יתמנה במאמן מכבי תל-אביב. מולנאר, שלמרות פטוריו חזר ארצה ואף החל לאמן את בית-י תל-אביב, הגיע להסכם עם הנהלת מכבי לאמן את קבוצת הכדורגל שלה בעונה הבאה. יתכן גם שמכבי תל-אביב תצרך לשירותיה שני שחקנים ברזילאים שהופיעו בנבחרת ברזיל במכביה.

מרכזי זה נשארה ישראל לבדה בעולם כולו, כשאף ידידה האמיצים ביותר מנגנים אותה.

● בכל המחנה הערבי התנגד רק מנהיג אחד להחלטה אנטי ישראלית קיצונית: ראש הממשלה הזמנית של הרפובליקה האלגירית, יוסף בן-תדה. יתכן שגרמה לכך הידיעה כי בישראל קיים ועד למען אלגיריה החופשית, המייצג חלק ניכר מדעת-הקהל המתקדמת במדינה. ויתכן כי היתה זאת הזמנה סמוייה נוספת לממשלת ישראל לשנות את עמדתה כלפי חרות אלגיריה. שתי מחשבות אלה היו הירושה שהנחילה תשכ"א לישראל של תשכ"ב.

עחונות

התאומים הסיאמיים

בפאריס, בפירנצה ובתל-אביב מכירים או תם כצמד-חמד, הפועל, מדבר וכותב כאיש אחד, וזה למרות שהם מייצגים עתונים ה שונים זה את זה שנתאמתח. כמו טוויל-דאם וטוויל-די בספר מבעד למראה, משמש האחד הד לרעהו.

אלקנה גלי, איש ידיעות אחרונות, היה פעם מזכירו של דויד בן-גוריון, ידוע ברבים ככלי-שרת של נערי-החצר. שמואל שגב, איש מעריב, עלה מתוך שורת מנגנוני החושי.

בפאריס התפרסמו השניים, שעה שכינהו כסופרי עתוניהם שם, כאשר הלכו מעתון צרפתי אחד למישנהו וניהלו תעמלה גלויה נגד השגריר הישראלי יעקוב צור. נערי-החצר רצו או לסקא את צור, לשים במקומו איש שיקבל הוראות משמעון פרס. בפירנצה עורו השניים בידי ראובן שילוח (המשך בעמוד 14)